

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Вересень 2022 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 36
Департамент статистики та звітності

Головне

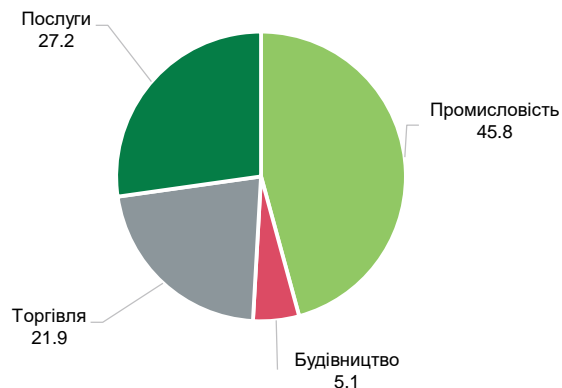
Бізнес адаптується до воєнних умов та продовжує пом'якшувати свої негативні очікування. **Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у вересні підвищився і становив 46.1** (у серпні – 44.1).

- Економічна активність підприємств поступово відновлюється в усіх секторах. Найбільше стримують відновлення підприємств руйнування потужностей, здорожчання енергоресурсів, зменшення обсягів імпорту та експорту, інвестицій та зниження купівельної спроможності. Зберігаються труднощі з логістикою.
- Більшість опитаних підприємств налаштовані на здорожчання цін на власну продукцію та послуги внаслідок зростання закупівельних цін та виробних витрат.
- На тлі поліпшення бізнес-клімату та пристосування населення до поточної ситуації, посилюються очікування підприємств щодо зростання обсягів виробництва та товарів, закуплених для продажу.
- Респонденти всіх секторів, залучених до щомісячних опитувань, і надалі не очікують зростання загальної чисельності працівників на своїх підприємствах.

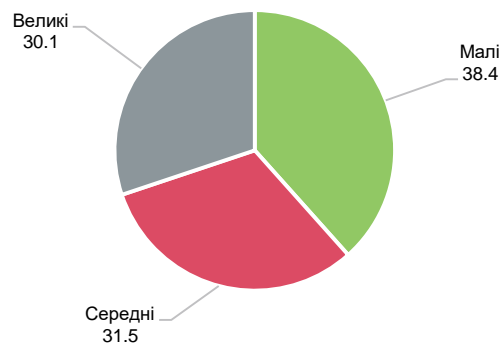
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

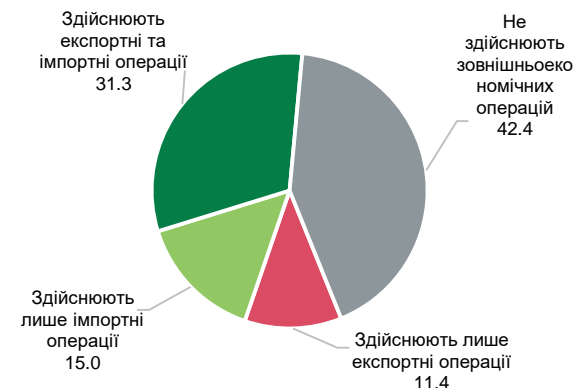
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 05 – 23 вересня 2022 року
- Опитано всього: 448 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у вересні порівняно з серпнем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Серпень 2022	Вересень 2022	Зміна м/м
Промисловість	35.3	46.7	47.1	0.4
Будівництво	4.8	41.2	41.0	-0.2
Торгівля	23.6	47.4	49.9	2.5
Послуги	36.3	39.6	43.4	3.8
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		44.1	46.1	2.1

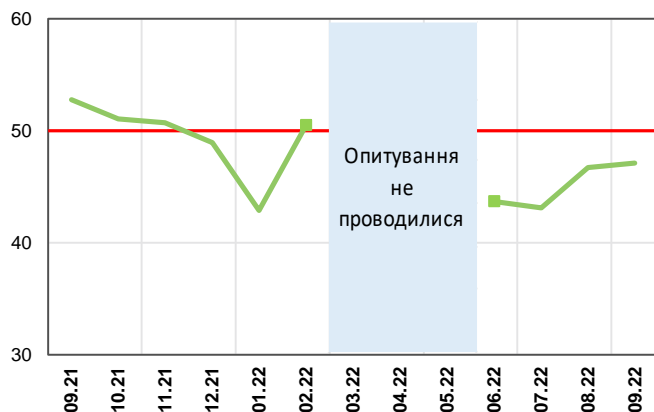
Індекс очікування ділової активності

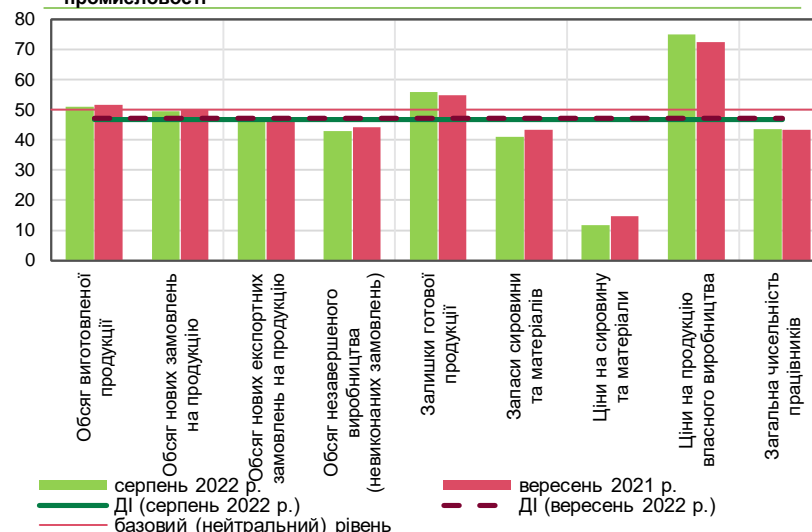
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

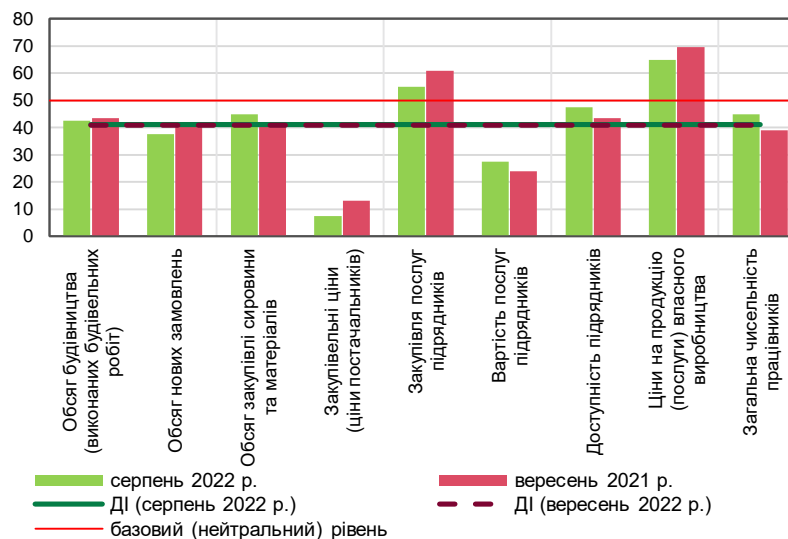
- Підприємства промисловості дещо ліпше оцінили **економічні перспективи вересня** порівняно з серпнем. **ДІ сектору підвищився до 47.1** (у серпні – 46.7).
- Другий місяць поспіль респонденти **очікують збільшення обсягів виготовленої продукції**: ДІ – 51.7 (у серпні – 51.0), що, насамперед, зумовлено зростанням оцінок щодо обсягів нових замовлень на продукцію (ДІ у вересні зріс до 50.2). Очікування стосовно обсягів нових експортних замовлень залишаються песимістичними: ДІ становить 46.1 (у серпні – 46.7).
- На тлі високих очікувань щодо цін на сировину й матеріали, зберігаються високі очікування на продукцію власного виробництва: ДІ – 43.4 та 72.4 відповідно (у серпні – 41.1 і 75.0 відповідно).
- **Оцінки щодо загальної чисельності працівників залишаються негативні**: ДІ – 43.4 (у серпні – 43.6).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

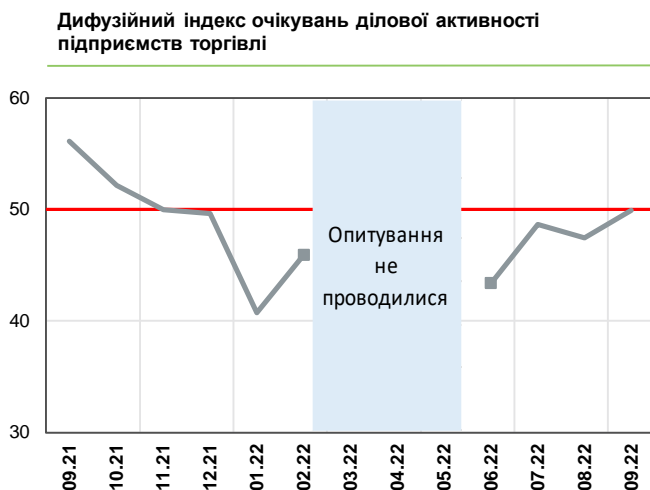

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

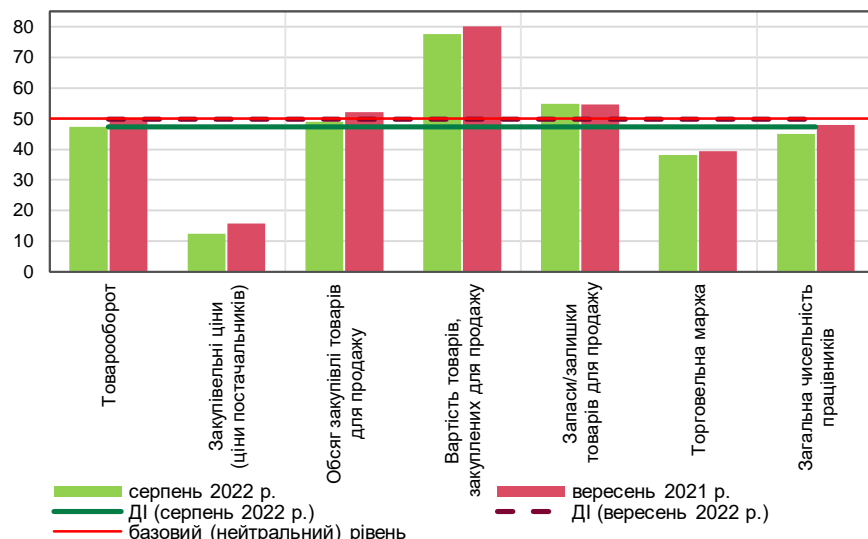

- Низька фінансова спроможність споживачів, стан суміжних ринків, а також сезонний фактор зумовлюють низькі оцінки економічної діяльності підприємств будівництва. **ДІ сектору у вересні становив 41.0** (у серпні – 41.2).
- Респонденти мали песимістичні, проте дещо стриманіші очікування, щодо обсягів виконаних будівельних робіт та нових замовлень: ДІ – 43.5 та 41.3 відповідно (у серпні – 42.5 та 37.5). Одночасно не очікується збільшення обсягів закупівлі сировини і матеріалів: ДІ – 41.3 (у серпні – 45.0).
- Будівельники налаштовані на суттєве зростання цін на власну продукцію на тлі високої прогнозної вартості послуг підрядників і закупівельних цін: ДІ – 69.6, 23.9 і 13.0 відповідно (у серпні – 65.0, 27.5 і 7.5 відповідно).
- Керівники сектору погіршили свої оцінки щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 39.1 (у серпні – 45.0).

Торгівля

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

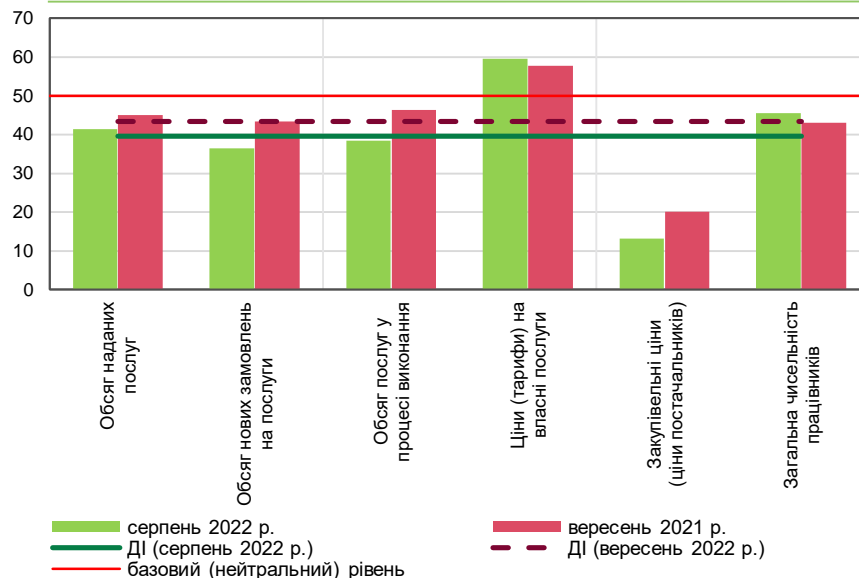
- Уперше з початку 2022 року оцінки респондентів сектору торгівлі наблизилися практично до нейтрального рівня: **ДІ підвищився до 49.9** (у серпні – 47.4).
- Підприємства торгівлі **оптимістично налаштовані щодо товарообороту й обсягу закупівлі товарів для продажу**: ДІ – 50.0 та 52.0 відповідно (у серпні – 47.3 та 48.9).
- Водночас очікується суттєве **зростання вартості товарів, закуплених для продажу**, що пов'язано з **високими закупівельними цінами**: ДІ – 80.1 і 15.8 відповідно (у серпні – 77.7 і 12.5 відповідно).
- Зберігаються очікування щодо зменшення торговельної маржі: ДІ – 39.3 (у серпні – 38.0).
- Респонденти сектору і надалі очікують зниження запасів/залишків товарів для продажу: ДІ – 54.6 (у серпні – 54.9).
- Як і в інших секторах, **зберігаються песимістичні прогнози щодо чисельності працівників**: ДІ – 48.0 (у серпні – 45.1).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Очікування підприємств сфери послуг пом'якшуються другий місяць поспіль, хоча й залишаються негативні. **ДІ сектору у вересні підвищився до 43.4** (у серпні – 39.6).
- Пом'якшилися негативні оцінки щодо обсягів наданих послуг, у тому числі й у процесі виконання, та обсягів нових замовлень. ДІ показників зріс і становив 45.1, 46.3 та 43.4 відповідно (у серпні – 41.3, 38.4 та 36.4).
- На тлі високих оцінок щодо зростання закупівельних цін залишаються високі очікування щодо підвищення цін (тарифів) на власні послуги: ДІ – 20.1 і 57.8 відповідно (у серпні 13.2 і 59.5 відповідно).
- У секторі і надалі очікується **скорочення загальної чисельності працівників**: ДІ – 43.0 (у серпні – 45.5).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у вересні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	26	51	23
Обсяг нових замовлень на продукцію	22	57	21
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	15	62	23
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	10	68	22
Залишки готової продукції	16	59	25
Запаси сировини та матеріалів	20	47	33
Ціни на сировину та матеріали	73	25	2
Ціни на продукцію власного виробництва	47	50	2
Загальна чисельність працівників	5	77	18

Дані опитування підприємств будівництва у вересні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	17	52	30
Обсяг нових замовлень	17	48	35
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	13	57	30
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	78	17	4
Закупівля послуг підрядників	39	43	17
Вартість послуг підрядників*	52	48	0
Доступність підрядників	4	78	17
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	39	61	0
Загальна чисельність працівників	0	78	22

Дані опитування підприємств торгівлі у вересні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	23	53	23
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	70	28	2
Обсяг закупівлі товарів для продажу	28	49	23
Вартість товарів, закуплених для продажу	64	32	4
Запаси / залишки товарів для продажу*	16	58	26
Торговельна маржа	8	62	30
Загальна чисельність працівників	5	86	9

Дані опитування підприємств сфери послуг у вересні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	19	52	29
Обсяг нових замовлень на послуги	18	51	31
Обсяг послуг у процесі виконання	16	60	24
Ціни (тарифи) на власні послуги	22	71	7
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	62	35	2
Загальна чисельність працівників	4	78	18

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІОДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)